

Datum
2023-12-11

Instans
Kulturnämnden
Dnr KUN 2023-00088 1.2.4.0

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Budget 2024 för Kulturnämnden

Kulturnämndens beslut

Kulturnämnden beslutar att godkänna nämndbudget 2024 **med ändringar** och översänder den till Kommunstyrelsen.

Ändringar – text som ska strykas:

På sidan 5 i nämndbudgeten:

~~Ett exempel på när politiska beslut kan krocka med professionen och i detta fall även med lagstiftning, gäller biblioteken och ett aktuellt dilemma kopplat till Tidöavtalets förslag om anmälningsplikt av papperslösa. I bibliotekslagens ändamålsparagraf 2§ anges att "Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla". Fackförbundet DK har frågat sina medlemmar och nio av tio bibliotekarier avvisar förslaget om en anmälningsplikt, som innebär att yrkesgruppen kan bli skyldig att ange papperslösa personer. Om Tidöavtalets lagförslag går igenom, kommer det landa i biblioteksorganisationen som ett svårt etiskt dilemma och arbetsmiljöproblem.~~

samt sidan 2 i denna skrivelse:

~~Nämnden har fått ett allmänt medgivande från ekonomistyrning att använda delar av sitt ackumulerade resultat för uppstartsfasen av Scen för populärmusik. För 2024 beräknas uppstartsarbetet kosta ca 1-700 tkr.~~

Sammanfattning

Boråsarnas liv ska berikas av kultur och kulturen ska ha nationell och internationell lyskraft. Så lyder målbilden för kulturen i Borås, enligt Kulturprogrammet – Kultur för alla 2020-2023 med framåtblick.

En god start i livet är avgörande för Boråsarnas livsvillkor och hälsa, såväl i uppväxten som senare i livet. I Borås ska barn och unga ha tillit till sin egen förmåga och omgivningen för att kunna delta aktivt i samhället. Barn och unga ska ha likvärdiga möjligheter att delta i meningsfulla kulturaktiviteter och språkutveckling ska främjas. Visionen om framtidens Borås lyfter att Boråsarna

ska ha möjligheter att utvecklas, att vara kreativa, ha mod att tänka och handla i nya banor, förverkliga idéer och drömmar. Kulturnämndens verksamheter bidrar också till visionen om att det ska vara enkelt att uppleva ett brett utbud av kultur, så att människor möts i Borås, samt att konst och kultur ger ett spännande yttre och internationell uppmärksamhet.

Nutiden präglas av stor osäkerhet, framtiden känns ännu mer oviss. Oroligheter sker på många olika plan och lokala skeenden får omedelbara globala effekter och vice versa. Sverige och det svenska samhället är inte en isolerad ö i världen utan påverkas i stort och smått av skeenden i vår omvärld.

Det kan konstateras att de ekonomiska- och folkhälsoklyftorna växer, och invånarna får alltmer ojämlika livs- och uppväxtvillkor och på så vis olika förutsättningar att leva och forma sina liv. Det här är insikter som Kulturnämndens verksamheter behöver ta höjd för när vi ser framåt mot tuffare ekonomiska tider, med en inflation som kvarstår och med fortsatta kostnadsökningar.

Kulturens verksamheter bidrar till att stödja och skapa vägarna framåt för Boråsarnas och Borås omställning för att hantera framtidens utmaningar. Vår roll som kunskapsnav, folkbildare, arena, mötesplats, engagemangsväckare, underhållare, spegel och terapeut spelar en viktig roll för att utveckla kapaciteter som pekar på möjligheter och vägar framåt.

Kulturnämndens verksamhet budgeteras till 218,2 mnkr för 2024. Nämndens kommunbidrag har höjts med 1,5 mnkr för ökade externa hyror och 0,7 mnkr för skolbibliotek i nya Fredriksborgsskolan. Kommunbidraget förstärks också med 0,7 mnkr för ökat stöd till kulturföreningar och studieförbund. Med anledning av tidigare genomförd lönekartläggning av bibliotekarier utökas kommunbidraget med 2,1 mnkr. Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 0,9 mnkr.

I verksamhetsplaneringen för 2024 görs sedan effektivisering enligt anvisningar. Kulturnämndens ekonomiska förutsättningar räcker inte för att täcka de stora kostnadsökningar som väntas för 2024, så alla verksamheter kommer att behöva göra besparingar.

~~Nämnden har fått ett allmänt medgivande från ekonomistyrning att använda delar av sitt ackumulerade resultat för uppstartsfasen av Scen för populärmusik. För 2024 beräknas uppstartsarbetet kosta ca 1 700 tkr.~~

Investeringsbudgeten innehåller 1,5 mnkr för inköp av inventarier och andra diverse mindre investeringar, 1,2 mnkr för inköp av konst till Konstmuseet och Textilmuseet. Ett anslag som motsvarar 1 procent av kommunens investeringsbudget vid ny-, om- och tillbyggnader av fastigheter avsätts i investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning. Anslaget omfattar även underhållsåtgärder vilket innebär en total nivå på 1,2 procent. För 2024 beräknas detta till 5,3 mnkr.

Dessutom ges ett årligt anslag på 1,5 mnkr för beställningar och inhyrning av verk till kommande års Konstbiennial samt att Kulturhusets stora entréhall med

reception byggs om så att arbetsmiljön för personalen förbättras och att entrén till Konstmuseet blir mer tydlig ur ett besöksperspektiv. För projektet avsätts 3,0 mnkr varav 2,1 mnkr beräknas förbrukas under 2024.

Kulturnämnden anmäler också om att ändra ett antal verksamhetsmätt samt lägga till indikatorer.

I skrivelsen nedan lyfts ett par av dokumentets rubriker med betoning på de avsnitt som har förändringar från 2023 års budget. I övrigt hänvisas till bilagan Budget 2024 - planeringsunderlag.

Ärendet i sin helhet

Nutiden präglas av stor osäkerhet, framtiden känns ännu mer oviss. Oroligheter sker på så många olika plan, lokala skeenden får omedelbara globala effekter och vice versa.

Vad får då samtidens oroligheter och snabba förändringstakt för konsekvenser för oss här i Borås? Bilden av det sammanhållna samhället utmanas av den ökande polariseringen av åsikter, ideologier och sanningsbegrepp. Men i andra änden växer samtidigt toleransen, den gemensamma förståelsen för varandra och acceptansen över samhällets komplexitet. Det kan konstateras att de ekonomiska- och folkhälsoklyftorna växer, och invånarna får alltmer ojämlika livs- och uppväxtvillkor och på så vis olika förutsättningar att leva och forma sina liv. Det här är insikter som Kulturnämndens verksamheter behöver ta höjd för när vi ser framåt mot tuffare ekonomiska tider, med en inflation som kvarstår och med fortsatta kostnadsökningar.

2024 blir ett år då nya strategier ska genomföras och Västra Götalandsregionens kulturstrategi samt Boråsregionens kulturplan skapar förutsättningarna för hur nämnden utvecklar stadens eget framåtsyftande Kulturprogram under kommande år! De långsiktiga uppdrag som vi har med Västra Götalandsregionen för Stadsteatern, Konstmuseet och Textilmuseet löper ut under 2024, så nya avtal ska förhandlas inför 2025. Dessutom pågår en av Regeringen tillsatt översyn av kultursamverkansmodellen för kultur i hela landet.

2024 blir även ett Jubileumsår! Borås Stadsteater firar 60 år och Kulturskolan 80 år, i förberedelserna inför firandet ser vi även fram emot 2025 då Kulturhuset fyller 50 år!

2. Utmaningar, risker och möjligheter – omvärldsanalys

Förutom den generella omvärldsanalysen som beskrivs ovan, så ser Kulturnämnden följande möjligheter, utmaningar och risker som påverkar kommande år i hög utsträckning.

- Fortsatt ojämlikt deltagande i kulturlivet påverkar Boråsarnas möjlighet till delaktighet och inflytande.
- Förändrade kulturvanor, nya beteenden och nya inköpsvanor på grund av pandemin samt digitalisering påverkar.

- Principen om armlängdsavstånd är fortsatt aktuell att förhålla sig till, inklusive gränsdragningarna när det gäller kulturpolitisk styrning och konstnärlig frihet.
- Fortsatt behov att stärka media och informationskunnigheten hos medborgarna.
- Genom användandet av AI uppstår nya frågor, bland annat om ansvaret som arbetsgivare och uppdragsgivare för konst- och kultursektorn.
- Den nya branschorganisationen Bildkonst Sverige ger nya möjligheter att stärka bildkonstfältet.
- Arbetet med krisberedskap och undanförelplaner behöver på sikt stärkas
- Repatriering av föremål från museers samlingar kan vara en ny fråga att ta ställning till.

3. Nämndens uppdrag och ansvar

Avsnittet ”Hur nämnden ska genomföra grunduppdraget” beskrivs Kulturförvaltningens verksamheter utifrån underrubrikerna från kulturprogrammets strategier; Kultur i hela Borås, Bredda med kultur, Utmana med kultur, samt vilka aktiviteter som planeras för att nå målet med ett Socialt hållbart Borås. För de verksamheter som arbetar med regionala uppdrag inkluderas beskrivningar av detta under rubriken Kultur i hela Borås.

Kulturnämnden lyfter även kort det förvaltningsövergripande arbetet med krisplanering.

Förändringar i verksamhetsmätt

Kulturnämnden anmäler om att ändra följande verksamhetsmätt:

- 3.4.2.3 Biblioteken - Lägg till mått om Meröppet och andel aktiva låntagare
- 3.4.2.5 Konst och utställningsverksamhet - Lägg till mått ”antal besökare utställningar utanför Konstmuseets lokaler”
- 3.4.2.7 Kulturskolan - Lägg till mått Antal elever i öppen verksamhet samt lägg till text att det är kursplatser och ej unika elever.

Tillägg av indikatorer

Kulturnämnden anmäler om att lägga till indikatorer i syfte att följa hur nämndens verksamheter arbetar med styrningen enligt Barnkonventionen:

- Antal nyanställda som gått fortbildning i barnkonventionen
- Antal nämndärenden som gjort en prövning för barnets bästa/ barnkonsekvensanalys
- Antal skolor/ förskolor som tagit del av utbud från förvaltningens kulturkatalog

4. Kommunfullmäktiges fokusområden

Kulturnämnden bidrar på följande sätt till att kommunfullmäktiges fokusområden nås:

- Ett Borås präglad av samarbete och social hållbarhet
- Genom det förvaltningsövergripande arbetet med Socialt Hållbart Borås; En god start i livet och Områdesutveckling.
- Genom läsfrämjande och språkutvecklande arbete för barn och unga.
- Genom bidrag till studieförbunden för projekt som stödjer ett Socialt hållbart Borås.
- Ett Borås med möjlighet till delaktighet och inflytande, rik kultur meningsfull fritid
- Genom att arbeta för målbilden att ”Kulturen berikar Boråsarens liv med nationell och internationell lyskraft” och leda verksamheterna utifrån strategierna Kultur i hela Borås, Bredda med kultur och Utmana med kultur.

5. Ekonomiska förutsättningar

Kulturnämndens verksamhet budgeteras till 218,2 mnkr för 2024. Nämndens kommunbidrag har höjts med 1,5 mnkr för ökade externa hyror och 0,7 mnkr för skolbibliotek i nya Fredriksborgsskolan. Kommunbidraget förstärks också med 0,7 mnkr för ökat stöd till kulturföreningar och studieförbund. Med anledning av tidigare genomförd lönekartläggning av bibliotekarier utökas kommunbidraget med 2,1 mnkr. Nämnden erhåller även kompensation för höjt personalomkostnadspålägg med 0,9 mnkr.

I verksamhetsplaneringen för 2024 görs sedan effektivisering enligt anvisningar. Kulturnämndens ekonomiska förutsättningar räcker inte för att täcka de stora kostnadsökningar som väntas för 2024, så alla verksamheter kommer att behöva göra besparingar.

6. Investeringar

Investeringsbudgeten innehåller 1,5 mnkr för inköp av inventarier och andra diverse mindre investeringar, 1,2 mnkr för inköp av konst till Konstmuseet och Textilmuseet. Ett anslag som motsvarar 1 procent av kommunens investeringsbudget vid ny-, om- och tillbyggnader av fastigheter avsätts i investeringsbudgeten för konstnärlig gestaltning. Anslaget omfattar även underhållsåtgärder vilket innebär en total nivå på 1,2 procent. För 2024 beräknas detta till 5,3 mnkr.

Dessutom ges ett årligt anslag på 1,5 mnkr för beställningar och inhyrning av verk till kommande års Konstbiennial samt att Kulturhusets stora entréhall med reception byggs om så att arbetsmiljön för personalen förbättras och att entrén till Konstmuseet blir mer tydlig ur ett besöksperspektiv. För projektet avsätts 3,0 mnkr varav 2,1 mnkr beräknas förbrukas under 2024.

Beslutsunderlag

1. Nämndbudget 2024, Kulturnämnden

Samverkan

FSG 2023-12-06

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se

Lotta Löfgren Hjelm (M)
Anneli Jernberg (M)
Anette Nordström (M)

Valéria Kant (KD)